

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2007-1-146 (Devralma)  
Karar Sayısı : 07-92/1173-458  
Karar Tarihi : 27.12.2007

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,  
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

**B. RAPORTÖRLER:** F. Yeşim AKCOLLU, Mert KARAMUSTAFAOĞLU

**C. BİLDİRİMDE  
BULUNAN**

: - MEIF II Energie Beteiligungen GmbH & Co. KG  
Vekili: Av. Tolga KARATAŞ, Av. Zeynep AKIN  
Lamartine Caddesi No:10 Taksim 34437 İstanbul

**D. TARAFLAR**

: - MEIF II Energie Beteiligungen GmbH & Co. KG  
Neue Mainzer Strasse 75 60311 Frankfurt am Main/ALMANYA  
- Techem AG  
Hauptstrasse 89 65790 Eschborn/ALMANYA

**E. DOSYA KONUSU:** Techem AG'nin tüm hisselerinin MEIF II Energie Beteiligungen GmbH & CO. KG tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi .

**F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 6.12.2007 tarih ve 8046 sayı ile giren bildirim üzerine, söz konusu devralmaya ilişkin olarak talep edilen ek bilgi ve belgeler, Kurum kayıtlarına 13.12.2007 tarih, 8232 sayı ile intikal eden yazıyla tamamlanmıştır. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 17.12.2007 tarih, 2007-1-146/Öİ-07-FYA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 24.12.2007 tarih, REK.0.05.00.00-120/224 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-92 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda bildirim konusu devralma işleminin;

- 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında ve izne tabi bir işlem olduğu,

- ancak söz konusu devralma sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile yasaklanan, bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya mevcut hakim durumlarını güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla bildirim konusu işleme izin verilmesinin uygun olacağı,

ifade edilmektedir.

50 **H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

**H.1. Taraflar**

**H.1.1. MEIF II Energie Beteiligungen GmbH & Co. KG (Meif KG)**

Bildirim formu ve ekinde yer alan bilgilere göre, Meif KG Almanya kanunları uyarınca kurulmuş bir limited ortaklıktır. Söz konusu teşebbüsün başlıca faaliyet konusu şirketlerin iştirak paylarının veya varlıklarının devralınması, idaresi ve satışlarıdır. MEIF Energie GmbH, sermaye payı olmaksızın Meif KG'nin genel ortağı konumundadır. MEIF Energie GmbH ise Lüksemburg kanunları uyarınca kurulmuş olan MEIF II Germany Holdings S.a.r.l.'nin (Meif Almanya) tamamına sahip olduğu bağlı şirkettir. Söz konusu şirketlerin tümü dolaylı olarak Macquarie European Infrastructure Fund II (Meif) adında bir limited ortaklık tarafından kontrol edilmektedir.

Meif'in genel ortağı hayır amaçlı olarak hisselerine sahip olunan MEIF II Guernsey GP Limited adında kuruluştur. Söz konusu genel ortak yatırım yönetimi sorumluluklarını, Macquarie Group Limited'in dolaylı bağlı şirketi olan Macquarie Capital Funds Limited'e devretmiştir. Böylelikle Macquarie Capital Funds Limited Meif KG ve Meif Almanya'nın yatırım işlerini dolaylı olarak yönetmektedir.

Macquarie Group Limited bağlı şirketleriyle birlikte (Macquarie) finans ve yatırım hizmetleri konularında geniş bir yelpazede hizmet sunan uluslar arası bir hizmet sağlayıcıdır. Macquarie'nin işlerinin büyük bir bölümü Avustralya ve Asya'da bulunmakla birlikte yönettiği fonlar aracılığıyla, Avrupa Birliği'nde de ticaret, yatırım, mali danışmanlık ve sınır ötesi kiralama gibi birçok faaliyette bulunmaktadır. Macquarie'in faaliyetleri birçok faaliyet grubuna ayrılmıştır ve her bir grup strateji uygulama, piyasa girişimlerinde bulunma, strateji ve yeni ürün geliştirme açısından faaliyet özgürlüğüne sahiptir.

Macquarie Grubu Türkiye'de, Thames Water Holdings Limited şirketi aracılığıyla faaliyet göstermektedir (İzmit Su Anonim Şirketi ve Thames Water Altyapı Hizmetleri Ltd. Şti.). Thames Water Holdings Limited'in başlıca faaliyet konusu İngiltere ve Galler'de özelleştirilmiş su ve kanalizasyon hizmetleri sağlayıcısı olan Thames Water Utilities Limited aracılığıyla su ve kanalizasyon hizmetleri sunulmasıdır. Anılan teşebbüs Londra ve çevresinde söz konusu faaliyetleri yürütmektedir.

Macquarie Grubu, İzmit Su Anonim Şirketi ve Thames Water Altyapı Hizmetleri Ltd. Şti. aracılığı ile Türkiye'de faaliyet göstermektedir. İzmit Su Anonim Şirketi, Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde faaliyet gösteren bir proje şirkettir. Söz konusu şirket "Uygulama ve Su Satış Sözleşmesi"ne tabi olarak Kocaeli Belediyesi'ne taze içme suyu tedarik etmektedir. İzmit Su Anonim Şirketi barajın, su arıtım tesislerinin ve boru hatlarının yapım ve işletilmesinden sorumludur. İzmit Su A.Ş., Kocaeli Belediyesi ile imzaladığı sözleşme uyarınca, 2014 yılına kadar işletme ve bakım hizmetleri sağlayacaktır. Thames Water Altyapı Hizmetleri Ltd. Şti., İzmit Su A.Ş.'ye, su rezervlerine taze içme suyu sağlamak için baraj, su arıtım tesisi ve boru hatlarının yönetim ve faaliyetlerini de içerecek şekilde işletme ve bakım desteği sağlamaktadır.

Dolayısıyla her iki şirket de genel olarak su ve atık su arıtma tesislerine yönelik inşaat, imalat ve hizmetler pazarında faaliyet göstermektedir.

Maquarie Grubu en son 2006/2007 mali yılında dünya çapında konsilide cirosu (.....) Avro'dur. Türkiye'de Thames Water Altyapı Hizmetleri Ltd. Şti'nin 2006 yılı cirosu (.....) YTL ve İzmit Su Anonim Şirketi'nin 2006 yılı cirosu ise (.....) YTL'dir.

### H.1.2. Techem AG (Techem)

100 Techem, Frankfurt merkezli, hisselerinin %100'ü borsada işlem gören bir Alman şirkettir. Genel olarak müşterilerinin enerji ve su tüketimlerinin tam olarak ölçülmesi ve bu ölçülemeye ilişkin aletler ve söz konusu aletlerin satışı, kiralanması ve bakımı alanlarında faaliyet göstermektedir. Buna ilaveten Techem, ısı, havalandırma ve elektrik tedariki, bakımı, muhafazası ve tüketiminin faturalandırılması da dahil olmak üzere enerji-tedarik tesislerinin işletimi alanlarında da faaliyet göstermektedir.

110 Techem, Türkiye'de, Techem Enerji Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin (Techem Türkiye) sahibidir. Techem Türkiye, ısınma, soğuk ve sıcak suya ilişkin olarak tüketim ölçüm hizmetleri sunmaktadır. Ayrıca söz konusu şirket su tüketiminin ölçülmesine ilişkin olarak belediyelere de ölçüm hizmetleri sunmaktadır. Dolayısıyla Techem, Türkiye'de sadece tüketim ölçüm hizmetleri piyasasında faaliyet göstermektedir. Techem Türkiye'nin müdürü Orhan Altun'dur. Söz konusu kişi dışında 120 Techem'in hiçbir Yönetim Kurulu Üyesi veya kurum içi denetçisi ilgili pazarda faaliyet gösteren herhangi bir şirkette benzer görevde bulunmamaktadır.

Tüketim ölçüm hizmetleri Türkiye'de özellikle son zamanlarda sunulmaya başlanan hizmetlerden olup, henüz tam anlamıyla gelişmiş bir pazar niteliğinde değildir ve önemli bir gelişme potansiyeli mevcuttur. Techem Türkiye, bu pazarda şimdiden %50 civarında pay sahibi olmuştur. Ancak söz konusu pazar gelişip, pazara yeni girişler oldukça anılan pazar payının düşmesi beklenmektedir. Söz konusu şirketin hisse yapısı aşağıdaki gibidir.

Tablo 1- Techem Enerji Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin Hisse Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Techem Energy Services GmbH	18.905	% 99,5
Techem AG	95	% 0,5

120 Techem'in 2005/2006 son mali yılında dünya çapında cirosu yaklaşık (.....) Avro'dur. Techem Türkiye'nin 30 Eylül 2007 yılına kadarki 12 aylık cirosu (.....) YTL'dir.

## H.2. İlgili Pazar

### H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

130 Başvuru konusu devralma işleminin taraflarından Maquarie Grubu genel olarak su ve kanalizasyon hizmetlerinin sunulması faaliyeti ile iştigal etmektedir. Devralınan Techem ise ağırlıklı olarak ısı ve elektrik tüketiminin ölçülmesi ve faturalandırılması alanlarında faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla tarafların faaliyette buldukları kesişen bir pazar bulunmamaktadır. Bu nedenle devralınan Techem'in Türkiye'de faaliyette bulunduğu pazar olan tüketim ölçüm hizmetleri piyasasının özellikleri önem taşımaktadır.

Bildirim formundaki bilgilere göre tüketim ölçüm hizmetleri piyasası, ölçüm ve tüketimi paylaşırma amaçlı olarak kullanılan tüketim hizmet ölçüm aletlerinin tedarikini, bakımını, okunmasını ve faturalandırılmasını kapsamaktadır. Konutlara, işyerlerine ve endüstriye sunulan ısınma, sıcak ve soğuk su, elektrik ve gaz hizmetleri söz konusu ölçüm aletlerinden elde edilen fiili tüketim verilerine dayanılarak müşterilere faturalandırılmaktadır.

140 Tüketim ölçüm hizmetleri Türkiye'de özellikle son zamanlarda sunulmaya başlanan hizmetlerden olup, henüz tam anlamıyla gelişmiş bir pazar niteliğinde değildir. Potansiyel müşterilerin sadece %2'sinin bu hizmetlerden faydalandığı tahmin edilmektedir. Bu nedenle pazarın önemli bir büyüme ve gelişme potansiyeli mevcuttur.

Özellikle 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ve buna ilişkin ikincil mevzuatın yürürlüğe konulmasıyla söz konusu pazarın gelişeceği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler neticesinde başvuru konusu devralma işlemi açısından ilgili ürün pazarı devralınan Techem'in faaliyette bulunduğu elektrik, gaz, ısı ve su tüketimine ilişkin "tüketim ölçüm hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

## H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

150 Dosya mevcudunda yer alan bilgiler çerçevesinde, işlemin değerlendirilmesinde ilgili ürünler bakımından bölgesel pazar tanımı yapılmasını gerektirecek koşulların var olmadığı anlaşıldığından ilgili coğrafi Pazar, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak kabul edilmiştir.

## H.3. Değerlendirme

### H.3.1. İşlemin Niteliği

160 Bildirimde bulunulan işlem, hisselerinin tamamı borsada işlem gören halka açık bir Alman şirketi olan Techem'in tüm hisselerinin devralınmasına ilişkin olarak Alman Menkul Kıymet Devir ve İktisabı Kanunu çerçevesinde Meif KG tarafından gerçekleştirilen bir kamu devralma işlemidir. Söz konusu teklif uyarınca Techem'in kontrolü Meif KG'ye geçecek ve bir kontrol değişikliği meydana gelecektir. Meif KG başvuru konusu işlem neticesinde Techem Türkiye'nin de dolaylı kontrolünü elde edecektir. Dolayısıyla anılan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendi anlamında bir devralma işlemi niteliğindedir.

Yapılan teklif ile 22.10.2007 tarihinde Techem'i devralma talebinin duyurulmasından önce Meif KG ve bu teşebbüsle müşterek olarak hareket eden kişiler Techem'in %(...)’ine sahiptirler. Kabul süresi sonunda Meif KG Techem hisselerinin %84’ünden fazlasına sahip olmayı hedeflemektedir.

### H.3.2. Pazar Payı ve Ciro Eşikleri Açısından Değerlendirme

170 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde, "birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Bildirim formundaki bilgilere göre Techem Türkiye, ilgili pazar olan tüketim ölçümleri pazarında Türkiye’de %(...)’lik bir pazar payına sahiptir. Söz konusu pazardaki teşebbüsler ve pazar payları aşağıdaki gibidir.

Tablo 2- Tüketim Ölçümleri Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüs	Pazar Payı (%)
Techem Türkiye	(...)
Danfoss Otomasyon ve Kontrol Ürünleri Ltd. Şti.	(...)
Ista(Alna Sayaç Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	(...)
MINOL, SIEMENS, KUNDO; LANDİS	(...)
Toplam	100

180 Yukarıdaki tabloda yer alan bilgiler dikkate alındığında, Techem Türkiye'nin ilgili ürün pazarındaki pazar payı 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde yer alan %25’lik pazar payı eşliğini aştığından bu pazarlar açısından başvuru konusu devir işlemi Rekabet Kurulu iznine tabidir.

190 Dosya konusu bilgi ve belgeler ışığında devralma işleminin taraflarından devralan Meif KG'nin ilgili ürün pazarında herhangi bir faaliyetinin olmadığı ve dolayısıyla devralınan Techem ile herhangi bir pazarda çakışan, örtüşen nitelikte bir faaliyetinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Devralan Meif KG'nin dahil olduğu Macquarie Grubu'nun ilgili ürün pazarında Türkiye'de herhangi bir faaliyeti de bulunmamaktadır. Bu nedenle başvuru devralma işlemi neticesinde Techem'in kontrolünün, Meif KG'ye geçmesine rağmen pazardaki rekabetin azalmasının söz konusu olmayacağı görülmektedir. Ayrıca Techem'in, Türkiye'de ilgili ürün piyasasında %(...) civarında olan pazar payının, söz konusu pazarın yeni gelişmekte olduğu, potansiyel müşterilerin sadece %2'sinin anılan hizmetlerden faydalandığı göz önüne alındığında pazarın gelişmesi neticesinde gerçekleşecek yeni girişlerle birlikte azalabileceği de anlaşılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında başvuru konusu devralma işlemi neticesinde devralan teşebbüsün, devralınan teşebbüsün faaliyette bulunduğu Türkiye pazarında faaliyet göstermediği ve ilgili ürün pazarının yapısı göz önüne alındığında pazardaki rekabet yapısının değişmeyeceği ve ilgili pazardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurabilecek nitelikte bir yoğunlaşmanın söz konusu olmayacağı sonucuna varılmıştır.

## 200 I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.